

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
03/2021	Ombudsutvalet	PS	08.12.2021
123/2021	Kommunestyret	PS	14.12.2021

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Lin Tove Thomassen	FE-030	19/1040

RAMMER FOR GJENNOMFØRING AV FJERNMØTE

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret vedtek følgjande rammer for fjernmøte:

1. Folkevalde organ kan gjennomføre politiske møte som fjernmøte, som eit sekundært alternativ til fysiske møte.
2. Eit møte som er lukka etter kommunelova §11-5 kan ikkje gjennomførast som fjernmøte, dersom ikkje Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjev mellombels unntak frå kommunelova §11-5.
3. Leiar for det folkevalde organet bestemmer om møtet skal gjennomførast som eit fjernmøte ved utsending av innkalling. Årsaka skal koma klart og tydeleg fram i innkallinga
4. Ved hastesaker, jamfør kommunelova §11-5 kan organet innkalle til hastefjernmøte, som eit sekundært alternativ til fysiske møte.
5. Etter at innkallinga er sendt ut kan leiar for det folkevalde organet endre til fjernmøte dersom det oppstår uføresette hendingar som begrensar gjennomføring av møtet med fysisk oppmøte.
6. Det vert ikkje opna for at enkeltmedlemmer kan delta i ordinære folkevalde møter frå digitale plattformar.
7. Ved gjennomføring av eit fjernmøte, skal ein ha som hovudregel at medlemmene skal kunna sjå kvarandre, unntaket gjeld ved tekniske utfordringar. Då vil det vere mogleg å delta med lyd.
8. Dersom eit politisk møte vert gjennomført som eit fjernmøte, skal det vere høve for publikum og presse å følgja møtet med lyd og bilete.

Rammer for fjernmøter vert teke inn i dei folkevalde organa sine reglement.

Fellesforslag til pkt. 3, ført inn i møteportalen av Ståle Kallestad Hesjedal:

3. Leiar for det folkevalde organet bestemmer om møtet skal gjennomførast som eit fjernmøte ved utsending av innkalling. Det skal vera gode grunnar til å gjennomføra fjernmøte og årsaka skal kome klart og tydeleg fram i innkallinga.

Fellesforslag til ekstra pkt. 9, ført inn i møteportalen av Ståle Kallestad Hesjedal:

9. Ved fjernmøte i kommunestyret skal det leggjast til rette for at open halvtime kan gjennomførast

Ombudsutvalet - Sak 03/2021

OMB - Behandling:

Utvalet drøfta saka.

Som erstatning for punkt 3 la utvalet fram følgjande forslag til vedtak:

3. Leiar for det folkevalde organet bestemmer om møtet skal gjennomførast som eit fjernmøte ved utsending av innkalling. Det skal vera gode grunnar til å gjennomføra fjernmøte og årsaka skal kome klart og tydeleg fram i innkallinga.

Utvalet la fram punkt 9 som tilleggsforslag:

9. Ved fjernmøte i kommunestyret skal det leggjast til rette for at open halvtime kan gjennomførast.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak, med unnatak av punkt 3 vart samråystes vedteke.

Utvalet sitt forslag som erstatning for kommunedirektøren sitt punkt 3 vart samråystes vedteke,

Utvalet sitt forslag til punkt 9 vart samråystes vedteke

OMB - Tiltråding/Vedtak:

Ombudsutvalet si innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtek følgjande rammer for fjernmøte:

1. Folkevalde organ kan gjennomføre politiske møte som fjernmøte, som eit sekundært alternativ til fysiske møte.
2. Eit møte som er lukka etter kommunelova §11-5 kan ikkje gjennomførast som fjernmøte, dersom ikkje Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjev mellombels unntak frå kommunelova §11-5.
3. Leiar for det folkevalde organet bestemmer om møtet skal gjennomførast som eit fjernmøte ved utsending av innkalling. Det skal vera gode grunnar til å gjennomføra fjernmøte og årsaka skal kome klart og tydeleg fram i innkallinga.

4. Ved hastesaker, jamfør kommunelova §11-5 kan organet innkalle til hastefjernmøte, som eit sekundært alternativ til fysiske møte.
5. Etter at innkallinga er sendt ut kan leiar for det folkevalde organet endre til fjernmøte dersom det oppstår uføresette hendingar som begrensar gjennomføring av møtet med fysisk oppmøte.
6. Det vert ikkje opna for at enkeltmedlemmer kan delta i ordinære folkevalde møte frå digitale plattformar.
7. Ved gjennomføring av eit fjernmøte, skal ein ha som hovudregel at medlemmene skal kunna sjå kvarandre, unntaket gjeld ved tekniske utfordringar. Då vil det vere mogleg å delta med lyd.
8. Dersom eit politisk møte vert gjennomført som eit fjernmøte, skal det vere høve for publikum og presse å følgja møtet med lyd og bilete.
9. Ved fjernmøte i kommunestyret skal det leggjast til rette for at open halvtime kan gjennomførast.

Rammer for fjernmøte vert teke inn i dei folkevalde organa sine reglement.

Saksopplysningar:

Kommunestyret vedtok [22.09.20 sak 65/2020](#) å innføre fjernmøte i ein begrensa tidsperiode, frå september 2020 til juni 2021. Året etter vedtok kommunestyret i [07.09.21 sak 75/2021](#) å vidareføre ordninga, som eit sekundært alternativ til fysiske møte. Dei gjorde følgjande vedtak:

Kommunestyret vedtek at folkevalde organ kan gjennomføre politiske møte som fjernmøte, som eit sekundært alternativ til fysiske møte.

Det skal være ein tungtvegande grunn til å velja fjernmøte, og årsaka skal koma klart og tydeleg fram i innkallinga.

Det vert ikkje opna for at enkeltmedlemmer kan delta i ordinære folkevalde møter frå digitale plattformar.

Ombudsutvalet får i oppdrag å utarbeide reglar/rammene for bruk av fjernmøter, som etter sakshandsaming takast inn i reglementa til dei folkevalde organa sine reglement.

I tråd med vedtaket vert saka oversendt til ombudsutvalet for å utarbeide reglar/rammer for bruk av fjernmøter. Målet er å ferdigstille rammene til kommunestyret sitt temamøte 4. januar.

I kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak er det teke utgangspunkt i kommunestyret sitt vedtak 07.09.21, i tillegg til kommunelova og vil her gjere vurderingar for kvar einskild punkt:

1. **Folkevalde organ kan gjennomføre politiske møte som fjernmøte, som eit sekundært alternativ til fysiske møte.**

Fjernmøter er eit alternativ til fysiske møter berre i dei tilfella ein ser større fordelar med å gjennomføre det slik. Hovudregel er å gjennomføre møte med fysisk oppmøte.

2. **Eit møte som er lukka etter kommunelova §11-5 kan ikkje gjennomførast som fjernmøte, dersom ikkje Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjev mellombels unntak frå kommunelova §11-5.**

Kommunelova opnar ikkje for at kommunestyret sjølv kan velje å gjennomføra lukka møte som fjernmøte. Under koronapandemien har Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD) vedteke to mellombels forskrifter som opnar for at politiske organ også får behandla lukka saker digitalt. Siste; [«Mellombels lov om unntak frå kommunelova»](#) gjeld fram til 01.12.2021.

Til punkt 3 vel kommunedirektøren å leggja fram to ulike alternativ:

3. **Leiar for det folkevalde organet bestemmer om møtet skal gjennomførast som eit fjernmøte ved utsending av innkalling. Årsaka skal koma klart og tydeleg fram i innkallinga.**

Frå vedtak om fjernmøte vart fatta tidlegare i haust har to politiske møte vorte gjennomført som fjernmøte. Dette var kontrollutvalet 6. oktober og valutvalet 23. november.

Kontrollutvalet si forklaring til at dei valde fjernmøte gjekk fram av innkallinga:

Kontrollutvalet vedtok i sak PS 26/21 å gjennomføre eit ekstramøte som fjernmøte 6. oktober for å få behandla rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon av vedtaksoppfølging. Vurderinga for gjennomføring som fjernmøte er at møtet er eit ekstramøte som vart sett opp med kort frist, det er kun ei politisk sak som skal behandlast, og utvalet vurderte det som viktig å få behandla rapporten slik at kommunestyret kan få den til behandling i oktober.

Valutvalet hadde planlagd eit fysisk møte, men etter tilbakemeldingar frå medlemmer i utvalet bestemte leiar i utvalet at møtet vart gjennomført som eit fjernmøte dagen før møtegjennomføringa. Forklaringa vart oppført i møteprotokollen:

Med bakgrunn i auka smittetal for korona i regionen, samt ønskje frå medlemmer, valde leiar i utvalet å gjennomføre utvalsmøtet som fjernmøte.

07.09.21 vedtok kommunestyret følgjande:

«Det skal være ein tungtvegande grunn til å velja fjernmøte, og årsaka skal koma klart og tydeleg fram i innkallinga.»

Dette vedtaket legg ingen føringar for kva som er definert som tungtvegande, men ein kan tolke det som at ein berre skal gjennomføre digitale møter dersom det er særskilt vanskeleg å gjennomføre møta med fysisk oppmøte.

Kommunedirektøren meiner at fysiske møter skal vere hovudregelen, men i folkevalde organ, med få medlemmer, korte sakslistar og gjerne lengre reiseavstandar, vil samfunnskostnadene verte redusert monaleg ved å gjennomføre desse som fjernmøter. Kommunedirektøren kan ikkje sjå at dette vil gå ut over kvaliteten på prosessane eller vedtaka. Leiar i utvalet vil vere den som vurderer og tek avgjersla. I ein skilde tilfelle bør det vere opning for å vurdere om gjennomføring av fjernmøter er meir praktisk enn ved fysisk oppmøte, utan at det treng å vere tungtvegande årsaker som ligg til grunn. I kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak vert det tilrådd å ta ut vedteken «Det skal være ein tungtvegande grunn til å velja fjernmøte», første del av siste setning i punkt 3.

4. **Ved hastesaker, jamfør kommunelova §11-5 kan organet innkalle til hastefjernmøte, som eit sekundært alternativ til fysiske møte.**

Kommunelova opnar for at ein også kan gjennomføre hastesaker digitalt. Det er derfor naturleg å ta dette inn som ein del av ramma. Sjølv ved hastesaker, vil ein sokjar fysiske møte framfor digitale møte.

5. **Etter at innkallinga er sendt ut kan leiar for det folkevalde organet endre til fjernmøte dersom det oppstår uføresette hendingar som begrensar fysisk møte gjennomføring.**

Unntaksvil det vere behov for å nytta regel nr. 3. Samtidig har koronapandemien vist oss at det er det kan oppstå eit akutt behov for å gjennomføre politiske møte som fjernmøte etter at innkallinga er sendt ut.

6. **Det vert ikkje opna for at enkeltmedlemmer kan delta i ordinære folkevalde møter frå digitale plattformar.**

Regel nr. 6 er lagt fram med utgangspunkt i kommunestyret sitt vedtak. Kommunedirektøren ser at det einskilde gongar vil kunna vere ein fordel å også opne for at einskildmedlemmer skal kunna delta via digital plattform, men meiner at dette eventuelt kan vurderast på nytt når ein har opparbeida seg meir erfaring på området.

7. **Ved gjennomføring av eit fjernmøte, skal ein ha som hovudregel at medlemmene skal kunna sjå kvarandre, unntaket gjeld ved tekniske utfordringar. Då vil det vere mogleg å delta med lyd.**

Kommunelova §11-7 legg føringar for gjennomføring av fjernmøte. 2. ledd i same § stiller krav om at ein via tekniske hjelpeemidlar skal kunna sjå, høre og kommunisere med kvarandre. Erfaringar frå tidlegare fjernmøter i kommunen, viser at det einskilde gongar er behov for å skru av biletet, eller at medlemmer må ringe inn i møtet for å kunna delta. Ein går ut frå at behovet vil endre seg i takt med den teknologiske utviklinga. Bilete på alle medlemmene i politiske møte er ein fordel som ein alltid bør strekkja seg etter, men samtidig, for å få gjennomført eit politisk møte, må ein akseptera at medlemmer unntaksvil deltek med lyd. Per i dag kan KMD gje unntak frå kravet i forskrift.

8. **Dersom eit politisk møte vert gjennomført som eit fjernmøte, skal det vere høve for publikum og presse å følgja møtet med lyd og biletet.**

Alle har rett til å vere til stades i offentlege møter i folkevalde organ, også ved fjernmøter. Vaksdal kommune strøymer mange av dei folkevalde organa sine møter. Ved gjennomføring av fjernmøte skal publikum/presse få tilbod om å følgja møtet, enten via kommune-tv eller ved å delta i fjernmøte som gjest.